

Mesleki Eğitim Merkezlerini Bilinçli Bir Şekilde Tercih Etmek

Aday Öğrenciler ve Aileleri İçin Mesleki Eğitim Merkezi Bilgilendirmesi

İçindekiler

1. [İçindekiler](#)
2. [Sorumluluk Reddi Beyanı](#)
3. [Giriş](#)
4. [Kendine Uygun Okul Arayışı](#)
5. [Kariyer Gelişimi ve Rehberlik Servisinin Önemi](#)
6. [Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler](#)
7. [Başka Bir Sınıflandırmaya Göre Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler İse](#)
8. [Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlere Baktığımızda](#)
9. [Analiz](#)
10. [Sonuca Baktığımız Zaman](#)
11. [Ülkemizde, meslek seçimi için iki yol vardır.](#)
12. [Yükseköğrenimini Bitirdiğinde Meslek Sahibi Olmak](#)
13. [Ortaöğretimini Bitirdiğinde Meslek Sahibi Olmak](#)
14. [Meslek Okulları Tercih Eden Öğrenciler](#)
15. [Mesleki Teknik Eğitimin Amacı](#)
16. [Mesleki Eğitim Merkezi Tercih- Aday Öğrenci](#)
17. [Aday Öğrenci](#)
18. [Mesleki Eğitim Merkezine Kayıtlı Öğrencilerin Ekonomik Güvence Kapsamındaki Hakları Nelerdir?](#)
19. [2025 Yılı Çırak ve Kalfa Aylık Maaşı](#)
20. [Mesleki Eğitim Merkezine Kayıtlı Öğrencilerin Sosyal Güvence Kapsamındaki Hakları Nelerdir?](#)
21. [Çırak, Kalfa Çalıştıran İşverenlere Devlet Katkısı Var Mıdır?](#)
22. [Devlet katkısı ödemesi yapılacak alanlar güncellenmiştir.](#)
23. [Devlet katkısı neden önemlidir?](#)
24. [İş Sağlığı ve Güvenliği](#)
25. [İşyerindeki Çırak ve Stajyerlerde Kanun Kapsamında Mıdır?](#)
26. [Merkezimizde Kayıtlı Olup Gördüğü Eğitim Sonunda Ustalık Belgesine Hak Kazanan Öğrencilerin Dalları Sıralı](#)
27. [Mesleki Eğitim Merkezi Dikensiz Gül Bahçesi Mi?](#)
28. [Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Bilinmesi Gerekenler](#)
29. [Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Bilinmesi Gerekenler-İşletme ve Usta Öğretici](#)
30. [Diğer Öğrenciler Arasında Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Olumsuz Tutum](#)
31. [Mesleki Eğitim Merkezi Neler Vadediyor](#)
32. [Özetle](#)
33. [Mevzuat](#)
34. [Hazırlayan-Düzenleyen](#)
35. [Yararlı Linkler](#)
36. [Kaynakça](#)

Sorumluluk Reddi Beyanı

Burada öğreneceğiniz bilgiler, bu bilgilere eriştiğiniz tarihte güncelliğini yitirmiş, üzerinde değişiklik yapılmış yada yürürlükten kaldırılmış olabilir. Bu sebeple buradaki bilgilerin doğruluğunun teyit edilmesi gerekmektedir. Buradaki bilgileri düzenleyen, hazırlayan, dağıtan tüm gerçek ve tüzel kişiler, hiçbir koşul altında sorumlu değildir. Buradaki bilgilere erişen kişi, buradaki bilgilere eriştiği andan itibaren bu beyanı kabul etmiş sayılır.

Giriş

Bireyler, hayatları boyunca çeşitli seçimlerde bulunurlar. Mesleği, evi, eşi, arkadaşları ve daha yaşamıyla ilgili birçok şey kişinin seçimlerine bağlıdır. Meslek seçimi ise bireyin yaptığı tüm seçimler arasında belki de en önemlisi ve hayatının dönüm noktasıdır. Çünkü insan mesleğini seçerken bir bakıma nasıl bir yaşantıya sahip olacağını da belirlemektedir.

Giriş

Ülkemizde gençler için meslek seçiminin en kritik olduğu dönem lise dönemi olarak bilinmektedir. Lise öğrencilerinde kendi yetenek, ilgi ve mesleki değerleri doğrultusunda ileride seçecekleri meslek alanlarına yönelik ilk adımı atmaları ve bu konuda karar vermeleri beklenmektedir.

Giriş

Öğrencilerin 14-15 yaşlarında olduğu dönemlerde yalnız başlarına gerçekçi karar vermeleri zordur. Öğrencilerin çoğu lisede seçtikleri alanların kendileri ile uygun olmadığına yönelik şikayetlerde bulunmakta fakat alan değiştirmenin yaratabileceği zorluklardan dolayı sorunlar yaşayabilmektedirler. Bu nedenlerle alan seçimi öncesinde öğrencilerin ilgi, yetenek ve mesleki değerlerini belirlemeye yönelik yapılan profesyonel yardımlar iş verimi, toplumsal yararlar ve mutlu bir nesil yetişmesinde kritik bir değere sahiptir.

Kendine Uygun Okul Arayışı

Günümüzde öğrenciler çevre ve aile baskısı ile yeteneklerini ve kişilik özelliklerini düşünmeden yanlış seçimler yapabilmekte veya ebeveynler çocukların ilgilerini ve kararlarını göz ardı ederek onların yerine kararlar verebilmektedirler.

Dolayısıyla gelecekte hem iş hayatlarında hem de sosyal hayatlarında mutsuz ve tatminsiz olan bireyler ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda öğrencilerin okudukları bölümlerin, aldıkları eğitimlerin ve bunun sonucunda yapacakları meslek ve kariyer seçimleri kendi kişilik yapılarına, yetenek ve ilgilerine uygun olması gerekmektedir.

Kariyer Gelişimi ve Rehberlik Servisinin Önemi

- 21'inci yüzyılın koşullarında internet, bilgisayar, televizyon ve telefon gibi iletişim sistemlerinin yaygınlaşması, dünya çapında güncel olayların ve değişen teknolojilerin toplumsal değişime etkisinin olmasına yol açmıştır. Hızla değişen toplumsal koşullarda, bireylerin karşılaştıkları “bireysel, eğitimsel ve mesleki sorunlarının” çözümü ve bu konularda en uygun kararlar verebilmeleri için profesyonel anlamda yardım sağlama hizmeti, “psikolojik danışman”larla gerçekleştirilmektedir.

Kariyer Gelişimi ve Rehberlik Servisinin Önemi

- Bu nedenle meslek seçimi aşamasında kararsızlık yaşayan öğrencileri tespit ederek bu öğrencilerin kararsızlıkla başa çıkmalarına yardımcı olmak hem mutlu bir nesil yetiştirmek hem de iş verimi açısından önemlidir.
- Bu açıdan eğitimde yürütülen mesleki rehberlik hizmetlerinin temel amaçlarından biri de öğrencilere kendi özelliklerine uygun mesleki karar vermelerine yardımcı olmaktır.

28.02.2025

Kadir KÜÇÜKBEZCİ

Kariyer Gelişimi ve Rehberlik Servisinin Önemi

- Eğitim sürecinde rehberlik hizmetlerinden beklenen en önemli işlev, öğrencilerin, ilgi, eğilim ve yetenekleri doğrultusunda, aynı zamanda ülkenin ihtiyaç ve koşulları da dikkate alınarak, üst öğrenime ve iş alanlarına yönlendirilmelerine yardımcı olmaktır.
- Bu amaçla okul rehberlik servislerinde psikolojik danışmanların birincil görevlerinden biri de öğrencilerin kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe ya da bir üst eğitime yönlendirilmesidir.

28.02.2025

Kadir KÜÇÜKBEZCI

10

Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler

- Meslek seçerken, bireyin dikkate alması gereken çok sayıda kriter vardır. Meslek seçiminde yalnız bir kriter yerine, mesleğin sağlayacağı gelir avantajları, kariyer imkânı, iş güvencesi unsurları vb. onlarca kriterin söz konusu olduğu bilinmektedir.
- Meslek seçiminde rasyonel davranmak, ancak karar verecek olan bireylerin kriterleri dikkate almasıyla gerçekleşebilir. Bu kimsenin seçtiği meslek onun işinde başarısını, nerede oturup kiminle evleneceğini ve kimlerle etkileşimde bulunacağını dahi belirlemektedir.

Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler

Biyolojik etmenler:

Bireyin fiziki özellikleri

Cinsiyet

Beden yapısı

Görme ve işitme durumu

Sosyolojik etmenler:

Duyguları değerleri

Aile ile ilişkileri

Bağlı olduğu arkadaş
çevresinin beklentileri

Ailenin sosyallik düzeyi

Yakın ilişki kurduğu kişiler

Psikolojik veya kişisel
etmenler

Bireyin ihtiyaçları

Bireyin duyguları değerleri,
tutumları

Bireyin ilgi ve yetenekleri

Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler

Ekonomik etmenler:

Ailenin ekonomik düzeyi

Çevrenin yada ülkenin
ekonomik durumu

Otomasyon ve teknik
gelişmeler

Toplumun insan gücü ihtiyacı

Politik etmenler:

Cemiyetler ve odalar

Mesleğe girme imkânları

İş bulma imkânları

Değişik eğitim ve yetişme
fırsatları

**Başka Bir
Sınıflandırmaya
Göre Meslek
Seçimini Etkileyen
Faktörler İse**

Bireysel faktörler:

İlgi

Yetenek

İhtiyaç

Toplumsal faktörler:

Çevre

Aile

Arkadaş grubu

Kitle iletişim araçları

Meslek geliri

Baba mesleği

Okuldaki dallar

Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlere Baktığımızda

Bütün bu tanımlardan yola çıkarak meslek seçimini etkileyen pek çok unsur vardır.

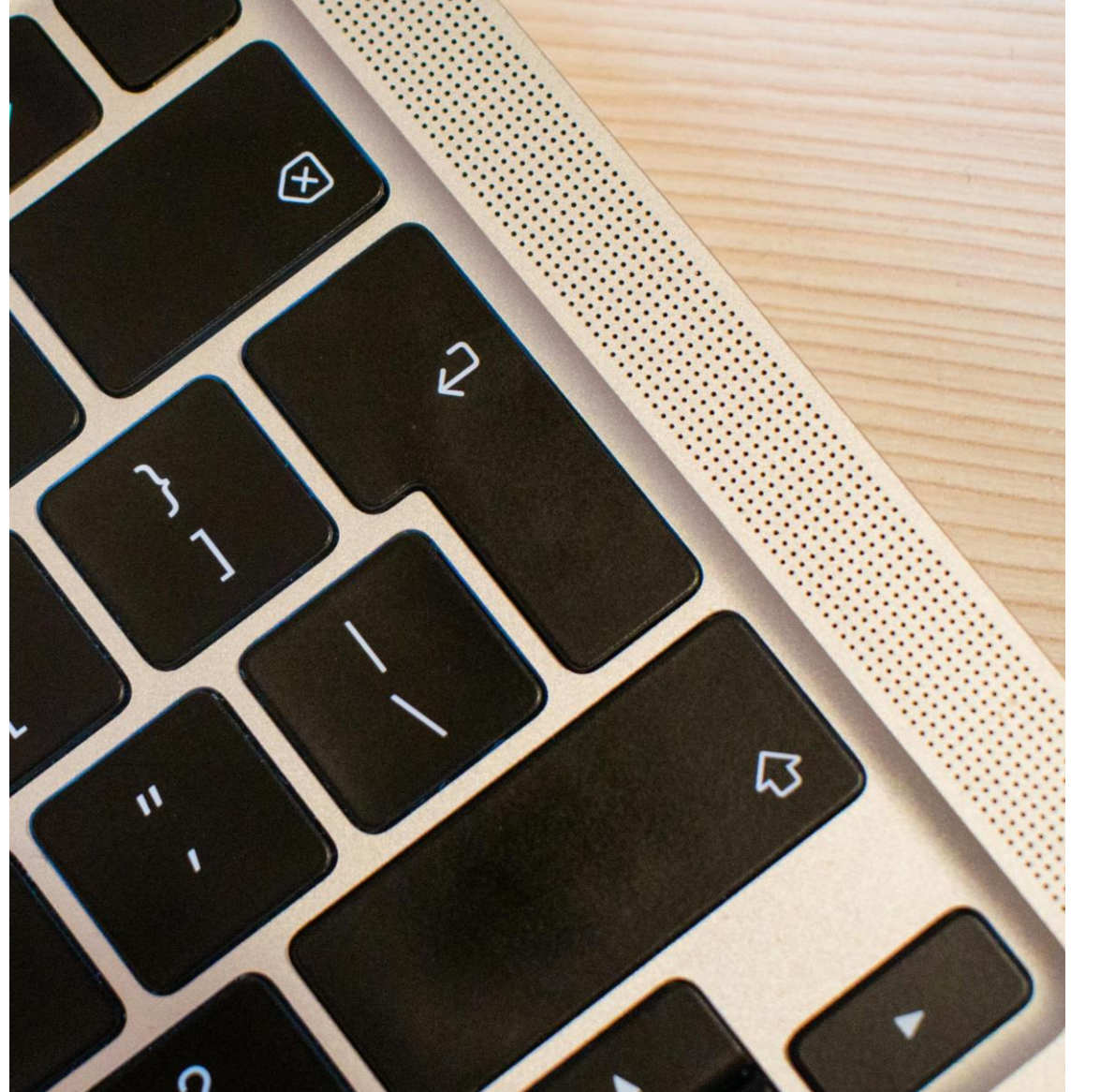
Bu kategorilerin dışında rastlantıların da meslek seçiminde etkili olduğu bilinmektedir.

Savaşlar, doğal yıkımlar, piyangodan çıkan para, ölümler rastlantısal meslek seçimine örneklendirilebilir. Bunun yanında okul hayatını bırakıp iş hayatına geçen bireyin rastlantılar sonucu mesleğini bulduğu da gözlemlenmiştir.

Ayrıca rehber öğretmenlerin önerdiği meslekleri seçmek, beğenilen birilerinin yaptığı mesleği yapmayı istemek, iş bulması kolay olan popüler mesleklere yönelmek, hayalindeki ve idealindeki meslekleri istemek, mesleğin cazibesi, daha fazla para kazanılan mesleği seçme, toplum içinde prestiji olan mesleğe yönelme gibi pek çok faktör de meslek seçiminde etkilidir.

Analiz

- Gençlerin büyük bir kısmı meslekler hakkında bilgi donanımına sahip olmadıklarından ya da sahip olduğu özellikleri o evrede tam olarak kavrayamadığından meslek seçimi sırasında bir bocalama devresi geçirirler. Hem meslek seçiminin etkileyen faktörlerin çok olması hem de ergenlik sorunlarının bu döneme gelmesi gencin kendisi için doğru karar verme sürecini olumsuz etkilemektedir.

Sonuca Baktığımız Zaman

- Kendini tanıyan, meslekleri iyi araştıran, toplumsal konjonktürü gözlemleyen, karar sürecinde aile, rehber öğretmen, meslek çalışanı ve bölüm öğrencilerinden bilgi alan gençlerde meslek seçiminde hata payı azalacaktır.
- Peki siz yukarıdaki unsurları yapmaya gayret ettiniz mi?

Ülkemizde, meslek seçimi için iki yol vardır.

- Yükseköğrenimini bitirdiğinde meslek sahibi olmak.
- Ortaöğretimini bitirdiğinde meslek sahibi olmak.

Yükseköğrenimini Bitirdiğinde Meslek Sahibi Olmak

Genel Amaçlı Ortaöğretim →
Ön lisans Eğitimi → Meslek
Sahibi Olmak

Genel Amaçlı Ortaöğretim →
Lisans Eğitimi → Meslek
Sahibi Olmak

Ortaöğretimini Bitirdiğinde Meslek Sahibi Olmak

ve yine devamında isteğe bağlı yükseköğrenime devam etme imkanı YKS ile

Ortaöğretimini
bitirdiğinde
meslek sahibi
olmak

Mesleki ve teknik liselerde okuyan öğrenciler 4 yıllık eğitim sonunda eğitim aldığı alan/dalda «Teknisyen» unvanı ile mezun olmaktadır.

Güncellenen mevzuatla birlikte mesleki eğitim merkezleri, 4 yıllık eğitim sonunda kalfalık, ustalık belgesi yanında meslek lisesi diplomasıyla birlikte öğrencilere meslek sahibi olma imkanı vermektedir.

Meslek Okulları Tercih Eden Öğrenciler

Genel amaçlı liselerde eğitimlerine devam etme kararını veren öğrencilere göre meslek lisesine kayıt yaptıran öğrenciler meslek seçimi kararını dört yıl önce vermektedirler.

Genel liselerden farklı olarak, meslek liseleri işyerlerinin ihtiyaç duyduğu becerilere sahip elemanları yetiştirmeye yönelik eğitim vermektedir.

Mesleki Eğitim Merkezlerinde eğitime devam eden çıraklar ilk andan itibaren bir usta öğreticinin yanında işletmede, işletmede beceri eğitimi görerek çalıştığı alan dal içerisinde en güncel problem, uygulama, ve çözümler ile beceri kazanmaktadır.

Mesleki Teknik Eğitimin Amacı

- Mesleki teknik eğitimin amacı, genel olarak, öğrencileri üretim, ticaret ve hizmet sektörlerinde istihdam edilmek üzere nitelikli iş gücü olarak eğitmek ve yetiştirmek, mesleklerinin devamı olan yükseköğretim kurumlarına geçiş için gerekli temel eğitimi vermektir.

Mesleki Eğitim Merkezi Tercihi- Aday Öğrenci

- Bireyin ergenlik döneminde karar verdiği iki önemli konu da meslek ve öğrenim görülecek program türüdür.
- Bu konunun meslek eğitim merkezinde karşılığı çırağın kayıt olduğu alan-dal ile birlikte çalışacağı usta öğretici ve işletme ortamı diyebiliriz.

Aday Öğrenci

Mesleki Eğitim Merkezleri'ne;

- 14 yaşını doldurmuş
 - En az ortaokul veya imam-hatip ortaokulu mezunu düzeyinde diplomaya sahip olan,
 - Sağlık durumu mesleğin icrasına elverişli olan
 - En fazla 2 aylık süre içerisinde meslek eğitimi görmek üzere bir işletme ile sözleşme imzalamak şartıyla, Mesleki Eğitim Merkezine kayıt yaptırabilirler.
- Adaylar yaşlarına ve eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilmektedir.
- Öğrenciler haftada 4 ya da 5 gün işletmede uygulamalı eğitim yaparken, haftada 1 ya da 2 gün Mesleki Eğitim Merkezinde teorik eğitim görmektedirler.

Mesleki Eğitim Merkezine Kayıtlı Öğrencilerin Ekonomik Güvence Kapsamındaki Hakları Nelerdir?

Mesleki Eğitim Merkezi öğrencilerine, işletmelerde mesleki eğitim sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre işveren tarafından aylık asgari;

Çırak öğrenci için asgari ücretin 1/3'ü,

Kalfa öğrenci için asgari ücretin 1/2'si kadar ödeme yapılmaktadır.

Devamsızlık durumunda kesinti yapılmaktadır.

2025 Yılı Çıracak ve Kalfa Aylık Maaşı

Çıracak Öğrenci → Günlük → 221,05 TL Aylık → 6631,40 TL

Kalfa Öğrenci → Günlük → 368,41 TL Aylık → 11052,34 TL

Her yıl asgari ücret artışı olduğunda alacağınız maaş güncellenir.

Mesleki Eğitim Merkezine Kayıtlı Öğrencilerin Sosyal Güvence Kapsamındaki Hakları Nelerdir?

- Mesleki Eğitim Merkezi öğrencilerinin işletmelerde meslek eğitimi uygulaması kapsamında iş kazaları ve meslek hastalıkları sigorta primleri devlet tarafından karşılanır.

Çıracak, Kalfa Çalıştıran İşverenlere Devlet Katkısı Var Mıdır?

- İşveren, yanında çalışan çıracak ve kalfaya belirlenen asgari tutardaki maaşı ödemek zorundadır.
- Devlet katkısından yararlanmaya dahil olan alanlar içerisinde olmak kaydıyla, bu ödemenin sonucunda işverene, yanında çalışan her bir öğrenci için devlet katkısı ödemesi yapılır. Bu miktar;

- ❑ Çıracak öğrenci için asgari ücretin 1/3'ü,
- ❑ Kalfa öğrenci için asgari ücretin 1/2'si kadardır.

➤ Devamsızlık durumunda kesinti yapılmaktadır.

Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün 29.09.2023 tarihli ve E-19863661-10.99-85635102 sayısına göre, Devlet katkısı ödemesi yapılacak alanlar güncellenmiştir.

- **1 Ekim 2023** tarihinden itibaren meslekî eğitim merkezi örgün eğitim programlarının sadece Ek-1 listedeki meslek alanlarından kayıt olacak öğrencilerin işletmelerine, öğrenci 22 yaşını dolduruncaya kadar,
- **24 Temmuz 2023** tarihinden itibaren ustalık telafi programlarına ise Ek-2 listedeki meslek alanlarından kayıt olacak öğrencilerin işletmelerine,

İlgi usul ve esaslar doğrultusunda Devlet katkısı ödemesi yapılacaktır.

EK-1 Mesleki Eğitim Merkezi Programı- Örgün Eğitim Devlet Katkısından Yararlanacak Alanlar 22 Yaşını Dolduruncaya Kadar

• Alan Adı

1. Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi
2. Bilişim Teknolojileri
3. Denizcilik
4. Elektrik- Elektronik Teknolojisi
5. Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri
6. Gemi Yapımı
7. Gıda Teknolojisi
8. Grafik Ve Fotoğraf
9. Harita-Tapu-Kadastro
10. Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı
11. İnşaat Teknolojisi
12. Kimya Teknolojisi
13. Kuyumculuk Teknolojisi
14. Makine Teknolojisi
15. Matbaa Teknolojisi
16. Metal Teknolojisi
17. Metalürji Teknolojisi
18. Mobilya ve İç Mekân Tasarımı
19. Moda Tasarım Teknolojileri
20. Motorlu Araçlar Teknolojisi
21. Plastik Teknolojisi
22. Seramik ve Cam Teknolojisi
23. Siber Güvenlik
24. Tarım
25. Tekstil Teknolojisi
26. Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme
27. Yenilenebilir Enerji Teknolojileri
28. Yiyecek İçecek Hizmetleri

EK-2
Mesleki Eğitim
Merkezi
Programı-Ustalık
Telafi
Devlet
Katkısından
Yararlanacak
Alanlar

• **Alan Adı**

1. Elektrik- Elektronik Teknolojisi
2. Gemi Yapımı
3. Makine Teknolojisi
4. Metal Teknolojisi
5. Mobilya ve İç Mekân Tasarımı
6. Motorlu Araçlar Teknolojisi
7. Tesisat Teknolojisi ve İklİmlendirme

Devlet Desteğinden Çıkarılan Alanlar

• Alan Adı

1. Büro Yönetimi
2. El Sanatları Teknolojisi
3. Gazetecilik
4. Güzellik ve Saç Bakım Hizmetleri
5. Konaklama ve Seyahat Hizmetleri
6. Muhasebe ve Finansman
7. Müzik Aletleri Yapımı
8. Pazarlama ve Perakende
9. Radyo ve Televizyon
10. Ulaştırma Hizmetleri

Devlet katkısı neden önemlidir?

Devlet katkısı işverene, çırak yada kalfaya aylık asgari belirlenen tutarı maaş olarak ödedikten sonra verilen destek ödemesidir.

Eğer meslek sahibi olmak istediğiniz alanlar devlet desteği kapsamı dışındaysa işveren size maaş ödeyecek ancak devlet desteği alamayacaktır.

Burada yaşanabilecek sonuç işverenin, devlet katkısı dışındaki alanlarda işe aldığı çıraklara belirli bir personel gideri maliyeti oluşması ve işverenin bu maliyete katlanmak istememesi nedeniyle son zamanlarda bu alanlarda öğrencileri tercih ederken tereddüt etmesidir.

Birden fazla yeteneği olan çıraklar devlet katkısı olan alanlarda işletme bulursa daha avantajlı olacaktır.

İş Sağlığı ve Güvenliği

- 1 Ocak 2025 itibarıyla, iş yerlerinde çalışanların güvenliğini ve sağlığını artırmayı amaçlayan yeni bir düzenleme yürürlüğe girmiştir. Bu düzenlemeye göre, Türkiye genelindeki tüm iş yerlerinde personel çalıştıran işletmelerin iş güvenliği hizmeti alması zorunlu hale gelmiştir. Bu uygulama, iş yerlerindeki kazaların ve meslek hastalıklarının önüne geçmek amacıyla getirilmiştir.
- Çalışanların güvenliğini ve sağlığını esas alan bu düzenleme, iş yerlerinde daha güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamının oluşmasına önemli katkı sağlayacaktır.

İşyerindeki Çıracak ve Stajyerlerde Kanun Kapsamında Mıdır?

-
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kamu ve özel sektöre ait bütün işlere ve işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine, çıracak ve stajyerler de dâhil olmak üzere tüm çalışanlarına faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanmaktadır. Söz konusu Kanun ile çıracak ve stajyerlerin kapsama dâhil edilerek mesleki risklerden korunmaları ve sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmalarını güvence altına alınmıştır.
 - Dolayısıyla diğer çalışanlar gibi çıracak ve stajyerler için de işverenin 6331 sayılı Kanun kapsamında yükümlülükleri söz konusudur.
 - **Bu düzenlemenin aday öğrenci tercihlerine katkısı olumlu olarak değerlendirilmektedir.**

Merkezimizde Kayıtlı Olup Gördüğü Eğitim Sonunda Ustalık Belgesine Hak Kazanan Öğrencilerin Dalları Sıralı

*Sıralamada çok düşük sayıda belgelendirilen dallar tablodan çıkarılmıştır.

Belgelendirme Sayısına Göre Dal(lar) Sırası	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Hazır Giyim Model Makineciliği	Ön Düzen Ayarcılığı Ve Lastikçilik	Erkek Kuaförlüğü	Erkek Kuaförlüğü	Erkek Kuaförlüğü	Hazır Giyim Model Makineciliği	Erkek Kuaförlüğü
2.	Erkek Berberliği	Erkek Kuaförlüğü	Otomotiv Elektromekanik	Kadın Kuaförlüğü	Kadın Kuaförlüğü	Erkek Kuaförlüğü	Hazır Giyim Model Makineciliği
3.	*	Otomotiv Elektromekanik	Kadın Kuaförlüğü	Ön Düzen Ayarcılığı Ve Lastikçilik, Otomotiv Gövde	*	Otomotiv Motor Yenileştirmeciliği	Elektrik Tesisatları Ve Pano Montörlüğü
4.	*	Erkek Berberliği	*	Elektrik Tesisatları Ve Pano Montörlüğü, Otomotiv Elektrikçiliği, Aşçılık, Bilgisayarlı Makine, İmalatı, Otomotiv Mekanikerliği	*	Otomotiv Elektrikçiliği, Otomotiv Gövde, Aşçılık, Fırıncılık	Otomotiv Elektrikçiliği

Mesleki Eğitim Merkezi Dikensiz Göl Bahçesi Mi?

Elbette böyle bir soruya evet cevabı vermek mümkün değildir. Her eğitim kurumunun avantajları ve bilinmesi gerekenleri bulunmaktadır.

Bizim konumuz mesleki eğitim merkezi olduğu için bu başlıkları inceleyelim.

Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Bilinmesi Gerekenler

- Mesleki eğitim merkezinde okul ve işletme olarak iki eğitim yeri bulunmaktadır. Çıracak haftada 1 yada 2 gün okulda teorik, 4 yada 5 gün işletmede pratik eğitim görür.
- Burada da görüldüğü gibi okulun dışında, işletmede de eğitim olduğu için, okul yönetiminin işletmede uygulanan usul ve esasları öğrenciye göre değiştirme, düzenleme imkanı «İşletmelerde Mesleki Eğitim Sözleşmesi» ile sınırlıdır.
- Bunun dışında okul yönetimi tarafından haftada bir gün işletmede meslek eğitimini kontrol için koordinatör öğretmen görevlendirilir.

Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Bilinmesi Gerekenler

- Burada aday çırak şunu bilmelidir.
- İşletmede Meslek Eğitimi denilen olay Genel Amaçlı Liseler veya Mesleki ve Teknik Liselerde olduğu gibi haftada beş gün ,pazartesiden cumaya kadar, bir sınıf ortamında veya atelyede oturarak, izleyerek ders öğrenmek değildir.
- İşletmeler; işveren, diğer personel, usta öğretici, ustalar, müşteriler ve çırağın bulunduğu, işletmenin mevcut konumuna ve günün belli saatlerine göre yer yer çok yoğun yer yer yoğun olan iş riskinin olduğu gerçek yaşam yerleridir.
- Dolayısıyla gün sonu iş yorgunluğu, uyku sorunları, kendine zaman ayırmada güçlük veya iş stresinden kaynaklı çalışma ortamının içerisinde yaşanabilecek doğal olaylarla çırak erken yaşlarda karşılaşabilir.

Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Bilinmesi Gerekenler

- «Mesleki eğitim merkezlerinde eğitime devam ederken teorik eğitim dışında, bir işletmede usta öğretici ile birlikte pratik eğitim almak zorunludur.» demiştik.
- Bu nedenle işletmeden herhangi bir sebeple ayrıldığınız zaman size verilen süre içerisinde usta öğreticisi bulunan yeni bir işletme bulmak zorundasınız.
- Mesleki eğitim merkezinde çıraklar genellikle okulu, başladıkları zamandaki işletmesi ile bitirmezler. 4 yıl içerisinde birden fazla işletme görürler. Elbette bunun çıraklara avantajları da vardır.

Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Bilinmesi Gerekenler-İşletme ve Usta Öğretici

- Bir diğer husus ise usta öğretici ile çırak arasında kuşak(nesil) farkı bulunmasıdır.
- Bazı usta öğretmenler geleneksel çıraklık usullerine göre yetiştiği için kendi öğrenme yaşantısını siz aday çıraklara uygulamak istediğinde bazı işletmeler ile çırak arasında sorunlar yaşanabilmektedir.
- Elbette bu durumları genellemiyoruz ancak işletme seçiminde usta öğretici profili önemlidir.

Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Bilinmesi Gerekenler-İşletme ve Usta Öğretici

- Çünkü usta öğreticiler çok geniş bir profilde tanımlanmaktadır.
- Usta öğretici, okuma-yazma durumu ikinci seviye olan açık ortaokul öğrencisi de olabilir, lisans mezunu da olabilir. Bu yüzden aile ile aday çırak, işletme ve usta öğretici seçmesi yaparken bilinçli olmak zorundadır.
- **Peki bunların çözümü yok mu?**
- Elbette var. İşletme sayısı fazla olan, bir meslek dalı veya şehirde yaşıyorsanız mevcut işletmenizden ayrılıp yeni bir işletme bularak bu problemi ortadan kaldıracabilirsiniz yada yeteneğiniz olan başka bir meslek alanında devam edersiniz.

Diğer Öğrenciler Arasında Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Olumsuz Tutum

- Mesleki eğitim merkezinde öğrenim görmeyen öğrenciler arasında, bu merkezlerde normal öğrenime devam edemeyen, davranış sorunu olan gibi olumsuz yorumlar yapıldığı bilinmektedir.
- **Ancak bu yorum doğru değildir.**
- Mesleki eğitim merkezine Anadolu İmam Hatip Lisesi, Anadolu Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi gibi puanla öğrenci kabul eden kurumlardan başarılı bir şekilde öğrenime devam ederken, meslek sahibi olmak için tamamen kendi isteği ile kayıt yaptıran öğrenciler de bulunmaktadır.
- Olumsuz tutuma sahip öğrenciler sınıflarından mesleki eğitime gitmek için ayrılan öğrencileri görerek, genelleme yapmaktadır. Bu genelleme yanlış bir genellemedir.

Diğer Öğrenciler Arasında Mesleki Eğitim Merkezi Hakkında Olumsuz Tutum

- Şunu unutmayın mesleki eğitim merkezine kendiniz için geliyorsunuz. İşletme dediğimiz yerde artık bir sınıf ve sınıf arkadaşları olmayacak. Bir usta öğreticinin genellikle bir çırakla ilgilenmesi öğrenme ortamında büyük bir ayrıcalıktır. Belirli bir zaman geçtikten sonra işletmeniz sizi de işgücünde olduğunuzu düşünecek yapacağınız mesleğe göre iş, sipariş yada hizmet üretme miktarını arttıracaktır.
- Sizde bu sürede telefon rehberinizi ve müşteri defterinizi büyütmeye başlayacaksınız.

**Peki bu durumlara
baktığımız zaman
arkadaş çevrenizin
olumsuz düşünceleri
sizi etkilemeli mi?**

Mesleki Eğitim Merkezi Neler Vadediyor

Mesleki eğitim g¼n¼m¼z ihtiyaçlarına bakıldığında pop¼ler hale gelmiştir.

Nitelikli iş gücü yetiştirme, üretime doğrudan katılmak gibi avantajları erken yaşta vadetmesi, ailelerin ve aday çırakların ilgisini çekmektedir.

Bunların dışında birden fazla avantajları vardır.
Bunlara bakacak olursak...

Mesleki Eğitim Merkezi Neler Vadediyor

- Çalışırken «İşletmelerde Mesleki Eğitim Sözleşmesi» ile hukuki güvence,
- Çalışırken ücret karşılığında maddi gelir elde etme imkanı,
- İş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalı olmak(Emekliliğe esas değildir.)

Mesleki Eğitim Merkezi Neler Vadediyor

- 39 alanda ve bu alanlar altındaki 193 dalda uygulanan öğretim programlarından diploma alarak mezun olanlar alanlarında çalıştıklarında teknisyen unvanı ile istihdam olmaktadır.
- Mesleki Eğitim Merkezi Programlarını tamamlayanlara ilgili alan ve dalda;
 - Diploma (Ustalık Belgesi sahiplerine),
 - Kalfalık Belgesi,
 - Ustalık Belgesi,
 - Europass Sertifika Eki,
 - Usta Öğreticilik Belgesi verilmektedir.

Mesleki Eğitim Merkezi Neler Vadediyor

YÜKSEKÖĞRETİME GEÇİŞ

- Mesleki ve teknik eğitim okullarından mezun olan öğrenciler, Yükseköğretim Kurumları Sınavına (YKS) katılarak başarılı oldukları takdirde, ön lisans (2 yıllık) veya lisans (en az 4 yıllık) programlarına yerleşme fırsatı bulur.
- Bu süreçte, mesleki ve teknik eğitim okulu mezunlarının yükseköğretime geçişlerinde herhangi bir hak kaybı yaşamaz, diğer ortaöğretim kurumlarından mezun olanlarla aynı şartlarda yükseköğretim kurumlarına giriş hakkına sahip olur.
- Bu sistem sayesinde, öğrenciler mesleki ve teknik bilgilerini daha ileri düzeyde eğitim alarak geliştirme şansını elde eder ve kariyer yollarını genişletebilir.

Mesleki Eğitim Merkezi Neler Vadediyor

ÖN LİSANS PROGRAMLARINDA EK PUAN

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 45. maddesi; (d) bendinde **bir mesleğe yönelik program uygulayan liselerin mezunlarının, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek aynı alanda bir ön lisans programına yerleşmelerinde**, merkezi sınavlardan almış oldukları puanlara bu fıkranın (b) bendine göre hesaplanan ortaöğretim başarı puanı ve bu puanın Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilecek katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak puan eklenmektedir.

İlgili Yükseköğretime Geçiş Kılavuzlarında da mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının tabloda belirtilen alan/dallarından mezun olanlar yine tabloda gösterilen yükseköğretim ön lisans programlarına yerleştirilirken, yerleştirme puanları OBP'nin 0,12 ile çarpılması ve puanlarına eklenmesi suretiyle yerleştirme yapılmaktadır.

Mesleki Eğitim Merkezi Neler Vadediyor

LİSANS PROGRAMLARININ MTOK KONTENJANLARI

Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'na göre;

Meslek lisesi mezunlarına üniversitelerin Teknoloji Fakülteleri, Turizm Fakülteleri ile Sanat ve Tasarım Fakültelerinde MTOK (Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumu) kontenjanı ayrılmıştır.

Mesleki Eğitim Merkezi Neler Vadediyor

ASKERLİK ERTELEME HAKKI

7179 sayılı Askeralma Kanunu'nun 20.maddesi 3/a fıkrasında yer alan; “Öğrenim kurumlarından terk, iliğiği kesilen veya mezun olanlardan; lise veya dengi okuldan mezun olduğunu belgeleyenlerin askerlikleri istekleri hâlinde mezuniyet tarihinden itibaren üç yıl, mesleki ve teknik lise mezunları için ilave üç yıl süreyle ertelenir. Bu erteleme süreleri lise veya dengi okul mezunları için 22, mesleki ve teknik lise mezunları için 25 yaşını tamamladıkları yılın sonunu geçemez“ hükmüne göre askerliklerini erteleme hakları bulunmaktadır.

Özetle

- **Mesleki Eğitim Merkezine kayıt olmak için avantajlar çok fazladır diyebiliriz.**

Mevzuat

- Mesleki teknik eğitim sisteminin, ülkemizin ihtiyacı olan becerili ve teknik insan gücünü yetiştirme görevini tam olarak yerine getirebilmesiyle ilgili bütün unsurlar, 05.06.1986 tarihinde kabul edilen 3308 sayılı “Mesleki Eğitimi Kanunu” çerçevesinde yeniden düzenlenmiştir.

Nakil ve Geçişler
Mevzuat
**Ortaöğretim kurumları
arasında nakil ve
geçişler Madde 37-
(3) (Değişik:RG-
8/9/2023-
32303) Mesleki eğitim
merkezi programlarında
nakil ve geçişler;**

a) Alan/dal bulunması ve naklen gidilmek istenilen yerleşim biriminde bir işletme ile sözleşme imzalamak kaydıyla dönem bitiminden önceki üç hafta ile e-Mesem sisteminde dönem ve sınıf atlatma süresi hariç olmak üzere zamana bakılmaksızın yapılır.

b) Nakil işlemi, başvuru tarihinden itibaren en geç 7 iş günü içinde tamamlanır. Bu süre içinde sonuçlandırılmayan nakil başvuruları için yeniden talep alınır.

c) Mesleki eğitim merkezi programında, 9 uncu sınıf meslek derslerinden sorumlu olarak 10 uncu sınıfın birinci dönem sonuna kadar alan, 9 uncu ve 10 uncu sınıf meslek derslerinden sorumlu olarak 11 inci sınıfın birinci dönem sonuna kadar aynı alan içinde dal değişikliği yapılabilir.

ç) Anadolu teknik veya Anadolu meslek programlarından mesleki eğitim merkezi programına aynı alan/dalda veya aynı alan içinde dal değiştirerek 11 inci sınıfın birinci dönem sonuna kadar, alt sınıflarda almadıkları meslek derslerinden sorumlu olarak geçiş yapabilirler.

Nakil ve Geçişler
Mevzuat

**Ortaöğretim kurumları
arasında nakil ve
geçişler Madde 37-
(3) (Değişik:RG-
8/9/2023-
32303) Mesleki eğitim
merkezi programlarında
nakil ve geçişler;**

d) Diğer okul türlerinden veya farklı bir alandan mesleki eğitim merkezi programına, 9 uncu sınıf meslek derslerinden sorumlu olarak 10 uncu sınıfın birinci dönem sonuna kadar nakil ve geçiş yapılabilir. 11 inci veya 12 nci sınıftan nakil ve geçiş yapmak isteyenlerin 10 uncu sınıfa nakil ve geçişleri kabul edilir.

e) İkinci dönemin başlangıcından sonra mesleki eğitim merkezi programına nakil ve geçiş yapan öğrenciler bir işletme ile sözleşme imzalamak kaydıyla işletmede mesleki eğitimine nakil oldukları tarihte, diğer derslerine ise gelecek eğitim ve öğretim yılı başında başlar ve bu öğrencilere ilgili ders yılı için yılsonu puanı verilmez.

Nakil ve Geçişler
Mevzuat

**Ortaöğretim kurumları
arasında nakil ve
geçişler Madde 37-
(3) (Değişik:RG-
8/9/2023-
32303) Mesleki eğitim
merkezi programlarında
nakil ve geçişler;**

f) Diğer okul türlerinde öğrenim gören öğrencilerden 9 uncu sınıfta başarısızlık nedeniyle sınıf tekrarına kalanlar istemeleri hâlinde mesleki eğitim merkezi haftalık ders çizelgesinde yer alan ortak derslerden en az ikisini sınıf tekrarına kaldıkları okulda başarmış olmak ve temmuz ayının son iş gününe kadar bir işletmeyle sözleşme imzalamak ve işletmede mesleki eğitime devam etmek kaydıyla yıl kaybı yaşamadan mesleki eğitim merkezlerinin 10 uncu sınıfına ilgili derslerden sorumlu olarak nakil ve geçiş yapabilir. (Ek cümle:RG-22/2/2025-32821) Bu Özetle kapsamda nakil veya geçiş yapan öğrenciler, herhangi bir nedenle naklen geldikleri okula geri dönmek istediklerinde, devamsızlık ve kontenjan durumu dikkate alınmaksızın, naklen geldikleri okulun/programın 9 uncu sınıfına en geç ekim ayının sonuna kadar nakil ve geçiş yapabilir.

Hazırlayan- Düzenleyen

Kadir KÜÇÜKBEZCİ-
Psikolojik Danışman

**Beni dinleyip zamanınızı ayırdığınız
için teşekkür ederim.**

Yararlı Linkler

- <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/egitim/mesleki-egitim>
- [Mesleki Eğitim Merkezlerinde Alan/dal listesi](#)
- https://kastamonumesem.meb.k12.tr/icerikler/mesleki-ve-teknik-ortaogretim-kurumlarina-tanitim-ve-yonlendirme-kitapcigi_15934940.html
- [TABLO 6C Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumu Mezunlarının Ek Puanları İle Yerleşebilecekleri Ön Lisans Programları \(Pdf Sayfa 756'dan itibaren\)](#)
- [TABLO 6B.2 MTOK Kontenjanları Olan Lisans Programları \(Pdf Sayfa 751'den itibaren\)](#)
- [Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği](#)
- [İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü Sıkça Sorulan Sorular](#)

Kaynakça

Gül, D. (2019). *Mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin, yetenek, ilgi ve değerleri ile okudukları bölüm arasındaki ilişki* (Master's thesis, Bursa Uludağ University (Turkey)).

MEB Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarına Tanıtım ve Yönlendirme Kitapçığı
Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
(Erişim Tarihi 25.02.2025)

<https://calismatv.csgeb.gov.tr/tr/sikca-sorulan-sorular/%C4%B1s-sagligi-ve-guvenligi-genel-mudurlugu/> (Erişim Tarihi 25.02.2025)